

Lovforslag nr. L 75. Fremsat den 30. oktober 1991 af indenrigsministeren (Thor Pedersen)

Forslag

til

Lov om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner

§ 1. Loven finder anvendelse, hvis andet ikke er bestemt ved eller i henhold til lov.

§ 2. Amtsrådet kan bestemme, at der skal betales gebyr til amtskommunen for erindringskrivelser vedrørende ikke rettidigt betalte ydelser, der opkræves af amtskommunen, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal betales gebyr til kommunen for erindringskrivelser vedrørende ikke rettidigt betalte ydelser, der opkræves eller inddrives af kommunen, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal betales gebyr til kommunen for tilsigelser til udlægsforretninger og begæringer om indeholdelse eller tilbageholdelse i løn m.v.

Stk. 4. De i stk. 1-3 nævnte gebyrer kan højst udgøre 200 kr.

§ 3. Kommunalbestyrelsen og amtssrådet kan bestemme, at der ved for sen betaling af ydelser, der opkræves af myndigheden, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret, skal betales en rente, der udgør 1 pct. pr. påbegyndt måned fra kravets forfaldsdato at regne. Rente tilfalder den myndighed, der opkræver ydelsen.

§ 4. De af denne lov omfattede gebyrer og renter kan inddrives efter reglerne om inddrivelse af skatter og afgifter m.v.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold

Lovforslaget går ud på at indføre hjemmel for, at kommunerne kan opkræve gebyr for udsendelse af visse skrivelser i forbindelse med opkrævning og inddrivelse af restancer samt opkræve morarenter i tilfælde af for sen betaling af visse kommunale ydelser.

Lovforslaget skal bl.a. ses i forbindelse med aftalen af 11. juni 1991 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi 1992 til 1994.

I aftalens pkt. 5 er bl.a. anført:

»5. Anden finansiering

5.a. Parterne har noteret sig, at der nu er gennemført en række forslag, der giver kommunerne forbedrede muligheder for restanceinddrivelse.

Der vil endvidere i samarbejde blive udarbejdet yderligere lovforslag med kommunalt provenu (gebyrer i forbindelse med restanceinddrivelse m.v.). De nye forslag forudsættes at indeholde en forbedring for den kommunale økonomi på 100 mio. kr. i 1992 og de følgende år.«

Tilsvarende punkter er optaget i regeringens aftaler af samme dato med Amtrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg kommuner.

Forslaget er et led i regeringens bestræbelser på at forbedre den kommunale sektors restancesituation. Forslaget skal tillige bl.a. ses i sammenhæng med det af regeringen fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation m.v. (udstedelse og fratagelse af autorisationer m.v.).

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Sigtet med forslaget er en forbedret restancesituation på den kommunale sektors område ved at give restanterne et incitament til at indbetale skyldige beløb rettidigt, således at der opstår færre restancer.

Forslaget vil medføre merindtægter for den kommunale sektor.

Forslaget vil således indebære, at færre restancebeløb erklæres uerholdelige.

Endvidere vil bestemmelsen i forslagens § 2 om, at kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet kan opkræve gebyr for ikke rettidigt betalte ydelser, medføre merindtægter for den kommunale sektor. Merindtægterne er beregnet til ca. 150 mio. kr.

Endelig vil bestemmelsen i forslagens § 3 medføre merindtægter for den kommunale sektor i form af øgede renteindtægter.

De økonomiske konsekvenser vil blive forhandlet med de kommunale parter.

Lovforslaget skønnes ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for amtskommunerne og kommunerne, idet såvel gebyropkrævning som beregning og opkrævning af morarenter vil kunne ske maskinelt.

3. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været drøftet med Kommunernes Landsforening, Amtrådsforeningen samt Frederiksberg og Københavns kommuner.

Endelig har lovforslaget været forelagt Justitsministeriet og Finansministeriets Budgetdepartement.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget berører ikke eksisterende regler om opkrævning af gebyrer og morarenter, jf. f.eks. de nedenfor nævnte bestemmelser i § 27, stk. 2, og § 27 A i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Til § 2

Fleere kommuner har i en årrække uden udtrykkelig lovhjemmel opkrævet gebyrer for udsendelse af erindringskrivelser og for udsendelse af tilsigelser og lønindeholdelsesbegæringer.

Kommunernes Landsforening har i 1989 i en skrivelse til kommunerne vejledende oplyst, at gebyret i kommuner, hvor ekspeditionsgebyr er indført, eksempelvis kan udgøre 50 kr. for de nævnte skrivelser.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at det må anses for lovligt også uden udtrykkelig lovhjemmel, at amtskommuner og kommuner opkræver gebyrer, der modsvarer omkostningerne ved de enkelte ekspeditionstyper. Da det imidlertid er forbundet med en vis usikkerhed at opgøre de nævnte omkostninger, finder Indenrigsministeriet det hensigtsmæssigt, at der tilvejebringes en klar lovhjemmel for opkrævning af de omhandlede gebyrer.

Af hensyn til restanceinndrivelsens effektivitet finder Indenrigsministeriet endvidere, at det bør være muligt at opkræve gebyrer af en vis mærkbar størrelse.

I § 2 foreslås indført hjemmel til, at amtsråd og kommunalbestyrelser kan beslutte, at der skal betales et gebyr for udsendelse af rykkerskrivelser vedrørende visse ikke rettidigt betalte kommunale ydelser.

Det er fundet hensigtsmæssigt at begrænse adgangen til at opkræve gebyrer for erindringsskrivelser, således at adgangen ikke gælder erindringsskrivelser vedrørende amtskommunernes og kommunernes rent privatretlige krav, f.eks. almindelige erstatningskrav eller krav opstået i forbindelse med salg af ydelser.

Den nærmere afgrænsning er foretaget ved at begrænse hjemlen til alene at vedrøre erindringsskrivelser angående ydelser, for hvilke der i lovgivningen er tillagt amtskommunerne eller kommunerne udpantningsret. En sådan ret indebærer, at ydelserne umiddelbart kan danne grundlag for udlæg, jf. retsplejelovens § 478, stk. 2.

Da kommuner – i modsætning til amtskommuner – tillige inddriver krav fra andre end kommunerne selv, navnlig skyldige underholdsbidrag og skattekrav, er hjemlen for kommunernes vedkommende udstrakt til tillige at omfatte krav, der inddrives af kommunerne.

Efter anmodning fra de kommunale organisationer er hjemlen for opkrævning af gebyr fakultativ. Det er således det enkelte amtsråd eller den enkelte kommunalbestyrelse, der bestemmer, hvorvidt der skal opkræves gebyrer, og hvor stort gebyret i givet fald skal være i den pågældende amtskommune eller kommune. Gebyret kan dog højst udgøre 200 kr. pr. skrivelse.

Det er regeringens opfattelse, at det af hensyn til effektiviseringen af restanceinndrivelsen vil være hensigtsmæssigt – medmindre ganske særlige forhold gør sig gældende – at der træffes beslutning om opkrævning af gebyr med 200 kr.

Det forudsættes i øvrigt, at amtskommunernes og kommunernes almindelige inddrivelsesmønster opretholdes, og at indførelse af hjemmel for gebyrer ikke giver anledning til en hyppigere anvendelse af erindringsskrivelser, end der er saglig begrundelse for.

Til § 3

Ved denne bestemmelse indføres en generel hjemmel til, at der kan beregnes morarenter ved for sen betaling af kommunale ydelser, for hvilke der i henhold til lovgivningen er tillagt amtskommunerne og kommunerne udpantningsret. Rentesatsen er fastsat til 1 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen, og indtil betaling sker.

Denne ratesats svarer til morarentesatsen for restancer på ejendomsskattebilletten, jf. § 27, stk. 2, og § 27 A i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Lovbekendtgørelse nr. 808 af 4. december 1990).

Til § 4

Det foreslås, at de af loven omfattede gebyrer og renter kan inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter, dvs. af de kommunale pantefogeder, jf. lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. (Lov nr. 278 af 26. maj 1976 som senest ændret ved lov nr. 396 af 13. juni 1990).